

Úkol 1 – opravená verze

Vypracovali:

Andršová Martina, UČO 181755

Kadlec Petr, UČO 16954

Karásková Iva, UČO 182320

Kubešová Pavlína, UČO 182803

Stojaspal Ondřej, UČO 106017

Lidé ohrožení sociálním vyloučením v České republice

Návrh projektu výběrového šetření

Úvod

Tento projekt je vypracován na základě požadavků Ministerstva práce a sociálních věcí. Jak jeho název napovídá, zabývá se sociálním vyloučením. Tento problém je v posledním desetiletí stále diskutovanějším tématem. Boj proti sociálnímu vyloučení je jedním z cílů Evropské unie a jako takový je zakotven v Evropské ústavě (Smlouva: část I, hlava I, čl.3). Vyústěním snah o řešení v rámci Evropské unie bylo v roce 1999 založení Výboru pro sociální ochranu, jehož činnost je zaměřena na chudobu a sociální začlenění obyvatel do společnosti, a o rok později zavedení národních dvouletých akčních plánů boje proti chudobě a vylučování ze společnosti na summitu v Nice (Krebs 2005: 143). Rozhodně se tedy nejedná o lokální nebo okrajový problém. Budeme se zabývat tím, v jakých dimenzích a v jaké míře se projevuje v české populaci a jak lidé ohrožení sociálním vyloučením svoji situaci vnímají.

Koncept sociálního vyloučení

Pojem „sociální vyloučení“ se začal používat v průběhu 70. a 80. let 20. století, aby postupně nahradil pojem „chudoba“ evokující pouze situaci hmotné nouze. Koncept sociálního vyloučení je oproti konceptu chudoby multidimenzionální, umožňuje pohlížet na problém z mnoha různých stran. Dle definice Evropské komise se jedná o „... vyloučení jedinců i sociálních skupin z ekonomického a sociálního života (z trhu práce, společenských organizací, sousedství v majoritní populaci apod.), a tím i z možnosti podílet se na právech (především sociálních), životních prostředcích a zdrojích blahobytu sdílených zbytkem populace.“ (Mareš 2006: 7). Krebs (2005: 124) chápe sociální vyloučení jako odraz nerovnosti při participaci na životě společnosti a za příčinu této nerovnosti označuje nedostatek příležitostí pro všechny, kteří na životě společnosti participovat chtějí. Jedná se o nerovný přístup k zaměstnání, bydlení, sociální ochraně, zdravotní péči a vzdělání. Podle společnosti Člověk v tísni je sociální vyloučení „...proces, kterým jsou jednotlivci i celé skupiny osob zbavovány přístupu ke zdrojům nezbytným pro zapojení se do sociálních, ekonomických a politických aktivit společnosti jako celku.“ Sociálně vyloučeným je zamezen přístup k institucím a službám, k sociálním sítím a ke vzdělání (Varianty). Jedná se o vyloučení ze „...sociálních vztahů a interakcí a z provozu sociálních institucí, které jsou přístupné většině společnosti.“ (Moravec 2006: 13).

Tyto definice mají popisný charakter a nezabývají se tím, jak sociální exkluze působí, jaké má dimenze. Nejjednodušší rozčlenění na tři základní dimenze, ekonomickou, politickou a sociální, uvádějí Bhalla a Lapeyre (1997: 418, in Mareš 2006: 22). Ekonomická dimenze zahrnuje především vyloučení z trhu práce a s ním spojenou chudobu a vyloučení ze spotřeby. V dimenzi politické jde o upírání politických a občanských práv, v dimenzi sociální se jedná

o nemožnost sdílet sociální statusy a podílet se na společenských aktivitách. Percy - Smith (2000. in Mareš 2004: 19) rozlišuje dimenzí sedm: *ekonomickou*, způsobující dlouhodobou nezaměstnanost, vyznačující se nízkým příjmem, *sociální*, způsobující rozbití tradiční domácnosti a rozpady manželství, kriminalitu, bezdomovectví, *politickou*, reprezentovanou například nízkou účastí ve volbách, upíráním politických práv, *komunitní*, projevující se devastovaným prostředím, nedostupností služeb, kolapsem podpůrných sítí), *individuální*, způsobenou fyzickým nebo mentálním handicapem, nemocí, chybějícím vzděláním nebo kvalifikací, ztrátou sebeúcty a podobně, *prostorovou*, spočívající v koncentraci vyloučených v oblastech s kumulací rizikových vlivů jako je kriminalita, v oblastech s nedostatečnou dopravní dostupností a infrastrukturou, s nekvalitní sítí škol a zdravotnických zařízení, a *skupinovou*, což znamená, že v určitých skupinách dochází ke koncentraci předchozích šesti charakteristik. Toušek (2006: 310-312) shrnuje možné působení do pěti navzájem propojených dimenzí: ekonomické, kulturní a sociální, symbolické, politické a prostorové, přičemž symbolickým vyloučením rozumí stigmatizaci a diskriminaci vyloučených, používání negativních stereotypů a předsudků.

Z evropského hlediska jsou chudobou a sociálním vyloučením ohroženy především následující skupiny obyvatel: nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní, osoby zaměstnávající samy sebe, důchodci a děti do patnácti let věku. Z hlediska domácností jsou ohroženy domácnosti samoživitelů/samoživitelek a rodin se třemi a více dětmi a jednočlenné domácnosti mladých. V porovnání s ostatními evropskými zeměmi jsou v České republice mezi sociálně vyloučenými nadprezentovány nezaměstnané osoby, domácnosti samoživitelů a početné domácnosti (Sirovátka et al. 2005: 27-29). Také Mareš (2006: 17-21) považuje za skupiny ohrožené sociálním vyloučením nezaměstnané, rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a rodiny, kde oba partneři jsou nezaměstnaní. Navíc ale poukazuje na specifickou situaci Romů, kteří jsou z hlediska sociálního vyloučení vysoce rizikovou skupinou, přičemž k jejich vylučování dochází v prvé řadě na základě jejich příslušnosti k jinému etniku.

Základní definice, výzkumné otázky a hypotézy

V tomto projektu nám jako vodítko poslouží v evropském měřítku obecně uznávaná definice Evropské komise. Sociální vyloučení budeme chápat jako vyloučení jedinců z možnosti podílet se na právech, životních prostředcích a zdrojích blahobytu sdílených zbytkem populace, a to ve třech základních dimenzích – ekonomické, sociální a politické (Mareš 2006: 7).

Ekonomickou dimenzi sociálního vyloučení pro nás představuje vyloučení z trhu práce, dlouhodobě nízké příjmy, nemožnost spořit a plnit včas své ekonomické závazky a dále vyloučení ze spotřeby na obvyklé úrovni včetně úrovně bydlení. Sociální dimenzi vyloučení rozumíme vyloučení z běžných sociálních vztahů, omezení možnosti stýkat se s příbuznými a přáteli, navštěvovat zájmové kroužky či organizace, účastnit se kulturních a společenských akcí a omezení v přístupu ke službám. Politickou dimenzi vyloučení chápeme jako omezení možností participace na politickém dění a z oblasti vyloučení ze základních práv a svobod si budeme všimnout vyloučení z přístupu k informacím a ke vzdělání (Mareš 2006: 22).

Za osoby ohrožené sociálním vyloučením budeme považovat osoby s vlastním příjmem pod hranicí životního minima, tím jsou myšleny též osoby bez vlastního příjmu.

Výzkum má za cíl odpovědět na tyto základní výzkumné otázky:

- V jakých hlavních dimenzích se projevuje sociální vyloučení mezi českou populací?
- Jaká je míra sociálního vyloučení u osob a jejich domácností s příjmem pod hranicí životního minima?
- Jak vnímají sociálně vyloučené osoby svoji vlastní situaci?

V návaznosti na tyto základní otázky formulujeme vedlejší výzkumné otázky:

- Převládá v případech existujícího sociálního vyloučení kumulace jednotlivých dimenzí sociálního vyloučení?
- Existuje vztah mezi pohlavím a možností ohrožení sociálním vyloučením?
- Jsou poživatelé důchodu více ohroženi sociálním vyloučením než jedinci, kteří důchod nepobírají?
- Závisí vnímání sociálního vyloučení jednotlivými osobami na míře jejich sociálního vyloučení?
- Co vnímají osoby ohrožené sociálním vyloučením jako svůj největší problém?

Hlavní hypotézy:

- Nejčastěji se sociální vyloučení projevuje v dimenzi ekonomické, a to u 90% případů identifikovaných jako osoby sociálně vyloučené.
- U více než 50% osob ohrožených sociálním vyloučením lze sociální vyloučení identifikovat ve více než jedné dimenzi.
- Ve všech dimenzích sociálního vyloučení je větší podíl žen než mužů.
- 50% osob s příjmy pod hranicí životního minima lze považovat za osoby sociálně vyloučené.
- Poživatelé důchodu jsou sociálním vyloučením ohroženi méně než osoby, které důchod nepobírají.
- 70% osob s příjmy pod hranicí životního minima se cítí být svojí situací deprivováno.
- Více než 50% osob ohrožených sociálním vyloučením má pocit, že se odlišuje od většiny ostatních ve společnosti.
- Neexistuje kauzální souvislost mezi mírou sociálního vyloučení a vnímáním sociálního vyloučení.
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením spatřují svůj největší problém v neexistenci vhodného zaměstnání.

Použitá literatura:

- Bhalla, A., Lapeyre, F. 1997. Social Exclusion: Towards an Analytical and Operational Framework. *Development and Change*, 28: 413-433
- Krebs, V. 2005. *Sociální politika*. Praha: ASPI.
- Mareš, P. 2004. Sociální Exkluze a inkluze. In Sirovátka, T. (ed.). *Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin*. Brno: Georgetown.
- Mareš, P. 2006. *Faktory sociálního vyloučení*. Praha: VÚPSV.
- Moravec, Š. 2006. Nástin problému sociálního vyloučení romských populací. In Hirt, T., Jakoubek, M. (ed.). *Romové v osidlech sociálního vyloučení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.
- Jarkovská, L. 2004. *Prohlédněme genderové stereotypy*. In: ABC feminizmu. Brno: NESHNUTÍ.
- Percy – Smith, J. 2000. *Policy Responses to Social Exclusion. Towards Inclusion?* Buckingham: Open University Press.
- Toušek, L. 2006. Kultura chudoby, underclass a sociální vyloučení. In Hirt, T., Jakoubek, M. (ed.). *Romové v osidlech sociálního vyloučení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o.
- Sirovátka, T., Kofroň, P., Rákoczyová, M., Hora, O., Trbola, R. 2005. *Příjmová chudoba, materiální deprivace a sociální vyloučení v České republice a srovnání se zeměmi EU. (Výzkumná zpráva z projektu Monitorování chudoby)*. Praha: VÚPSV.

Elektronické zdroje:

Smlouva o Ústavě pro Evropu [online]. [cit. 2006-10-11]. Dostupné z <<http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/index.htm>>

Varianty. *Sociální exkluze* [online]. [cit. 2006-10-10]. Dostupné z <<http://www.varianty.cz/notions.php?id=35>>

Úkol 2 – opravená verze

Vypracovali:

Andršová Martina, UČO 181755

Kadlec Petr, UČO 16954

Karásková Iva, UČO 182320

Kubešová Pavlína, UČO 182803

Stojaspal Ondřej, UČO 106017

Návrh faktografických otázek

1. tazatel vyznačí pohlaví respondenta

muž 1
žena 2

2. Můžete mi prosím říci, ve kterém roce jste se narodil/a?

Zapište odpověď:

3. K jaké národnosti se hlásíte?

arménská 1
bulharská 2
česká 3
maďarská 4
německá 5
polská 6
romská 7
rumunská 8
ruská 9
slovenská 10
ukrajinská 11
vietnamská 12
jiná národnost 13
neodpověděl/a -2

4. Jaký je Váš rodinný stav?

ženatý/vdaná 1 *jdi na otázku č. 6*
svobodný/á 2
rozvedený/á 3
vdovec/vdova 4
neodpověděl/a -2

5. Jste samoživitel/ka, který/á pečuje o dítě/děti?

ano 1
ne 2
neodpověděl/a -2

6. Kolik máte nezaopatřených dětí, tedy dětí, kterým ještě nebylo 15 let, a děti starších 15 let, které studují?

Zapište odpověď:

Pokud respondent odpoví, že nemá děti, jděte na otázku 9.

7.a Kolik máte dětí ve věku do 5 let?

Zapište odpověď:

7.b Kolik máte dětí ve věku od 6 do 9 let?

Zapište odpověď:

7.c Kolik máte dětí ve věku od 10 do 14 let?

Zapište odpověď:

7.d Kolik máte dětí ve věku od 15 do 26 let?

Zapište odpověď:

8.a Navštěvují vaše děti během roku zájmové kroužky (hudební, sportovní, výtvarné atd.)?

ano 1
ne 2 *jdi na otázku 9*
neví -1 *jdi na otázku 9*
neodpověděl/a -2 *jdi na otázku 9*

8.b Přibližně kolik kroužků za rok vaše děti navštěvují ? Uveďte průměrný počet kroužků na jedno dítě.

Zapište odpověď:

9. Existuje celá řada situací, kdy rodina nemá možnost sama se postarat o děti. V době, než se rodina může zase začít sama o své děti starat, jsou pak děti umístěné v různých zařízeních péče o děti nebo v náhradní rodinné péči. Máte nebo měl/a jste děti, které z různých důvodů žijí v sociálním zařízení nebo náhradní péči?

ano 1
ne 2
neodpověděl/a -2

10.a Jste držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P?

ano 1
ne 2
neodpověděl/a -2

10.b Je někdo z Vaší rodiny držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P?

ano 1
ne 2
neodpověděl/a -2

11.a Jaké je Vaše současné ekonomické postavení?

zaměstnanec na plný úvazek	1	<i>jdi na otázku 12</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, 1/2 a vyšší	2	<i>jdi na otázku 12</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, nižší než 1/2	3	<i>jdi na otázku 12</i>
soukromník, podnikatel	4	<i>jdi na otázku 12</i>
svobodné povolání	5	<i>jdi na otázku 12</i>
pomáhající člen rodiny	6	<i>jdi na otázku 12</i>
nezaměstnaný	7	<i>jdi na otázku 11b</i>
student, učeň	8	<i>jdi na otázku 12</i>
důchodce pracující	9	<i>jdi na otázku 12</i>
důchodce invalidní	10	<i>jdi na otázku 12</i>
důchodce starobní	11	<i>jdi na otázku 12</i>
trvale v domácnosti	12	<i>jdi na otázku 12</i>
na mateřské dovolené, rodičovský příspěvek	13	<i>jdi na otázku 12</i>
žádná z uvedených možností	14	<i>jdi na otázku 12</i>
neví	-1	<i>jdi na otázku 12</i>
neodpověděl/a	-2	<i>jdi na otázku 12</i>

11.b Kolik měsíců jste v současné době evidován/a jako uchazeč/ka o zaměstnání na úřadu práce?

Zapište odpověď:

měsíců

11.c Byl/a jste v době před touto Vaší evidencí na úřadu práce již někdy jako uchazeč/ka o zaměstnání evidován/a?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

12. Jakého nejvyššího vzdělání jste dosáhl/a?

bez vzdělání	1
nedokončené základní	2
dokončené základní	3
základní vzdělání a vyučen/a	4
učňovská škola s maturitou	5
středoškolské vzdělání bez maturity	6
středoškolské vzdělání s maturitou	7
vyšší odborné zakončené absolutoriem	8
vysokoškolské vzdělání s bakalářským diplomem	9
vysokoškolské vzdělání s magisterským diplomem	10
Neodpověděl/a	-2

13.a. Lidé mohou mít různé druhy příjmů. Někdo pobírá například mzdu, někdo dávky důchodového pojištění, někdo nemocenské dávky, někdo dávky sociální, někdo může zároveň pobírat více typů příjmů. Můžete mi prosím říci, které z následujících typů příjmů jste v minulém měsíci obdržel/a?

Vyznačte odpovědi do sloupce A

	A	B
mzda, plat	1	
příjem ze samostatné výdělečné činnosti	2	
podpora v nezaměstnanosti	3	
dávky nemocenského pojištění	4	
dávky důchodového pojištění	5	
sociální dávky	6	
výživné	7	
stipendium	8	
příjem z příležitostné brigádnické činnosti	9	
příjem z pronájmu	10	
jiný typ příjmu	11	
neví	-1	
neodpověděl/a	-2	

13.b Když Vám nyní budu číst jednotlivé typy příjmů, které jste uvedl/a, zkuste mi říci výši Vašeho čistého příjmu za minulý měsíc, částku stačí zaokrouhlit na stokoruny.

U otázky č. 13 čtete postupně typy příjmu označené ve sloupci A, odpovědi zaznamenávejte do sloupce B.

13.c Jaký byl přibližně průměrný čistý příjem Vaší rodiny za poslední tři měsíce?

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 – 20 000 Kč	5
20 001 - 25 000 Kč	6
25 001 a více Kč	7
neví	-1
neodpověděl/a	-2

14.a Jaké jsou Vaše běžné náklady na domácnost? Tím máme na mysli, jaké jsou Vaše měsíční výdaje za nájem, inkaso, stravu.

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 a více Kč	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

14.b Jaké jsou Vaše měsíční úspory – investice – další povinné platby, např. důchodové připojištění, stavební spoření, jiný druh spoření, splátka hypotéky, pravidelná výše investic do podílových fondů?

do 1 000 Kč	1
1 001 – 2 500 Kč	2
2 501 – 5 000 Kč	3
5 001 – 10 000 Kč	4
10 001 a více Kč	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

15. Dovolte mi, abych se vás zeptal/a na vaše majetkové poměry. Jste majitelem/majitelkou bytu, rodinného domu, činžovního domu, chaty, chalupy, osobního automobilu?

		ano	ne	neodpověděl/a
A	jsem majitelem bytu	1	0	-2
B	jsem majitelem rodinného domu	1	0	-2
C	jsem majitelem činžovního domu	1	0	-2
D	jsem majitelem chaty	1	0	-2
E	jsem majitelem chalupy	1	0	-2
F	jsem majitelem osobního automobilu	1	0	-2

16. Jak velká je obec, ve které žijete?

do 1 000 obyvatel	1
1 001 – 3 000	2
3 001 – 10 000	3
10 001 – 20 000	4
20 001 – 50 000	5
50 001 – 100 000	6
100 001 – 500 000	7
500 001 a více obyvatel	8
neví	-1
neodpověděl/a	-2

17. Tazatel zapíše kraj.

Hlavní město Praha	1
Středočeský	2
Liberecký	3
Ústecký	4
Karlovarský	5
Plzeňský	6
Jihočeský	7
Pardubický	8
Královéhradecký	9
Vysočina	10
Jihomoravský	11
Zlínský	12
Olomoucký	13
Moravskoslezský	14

18. V jakém typu zástavby se nachází Váš byt:

historický střed města	1
vnitřní zástavba činžovních domů	2
panelové sídliště	3
městská zástavba rodinných domů	4
venkovské osídlení	5
ostatní typy zástavby	6
neodpověděl/a	-2

19. Můžete mi, prosím, říci, na jakém základě užíváte byt nebo domek, ve kterém žijete?

byt nebo domek v osobním vlastnictví	1
družstevní byt	2
nájemní smlouva na státní nebo obecní byt	3
smlouva o podnájmu	4
smlouva o pronájmu	5
jiný důvod	6
neodpověděl/a	-2

20. Jaký je počet místností Vámi užívaného bytu?

1+1 a menší	1
2+1	2
3+1	3
4+1	4
5+1 a větší	5
neodpověděl/a	-2

21. Kolik osob včetně Vás žije ve Vaší domácnosti?

1	1
2	2
3-4	3
5-6	4
7 a více	5
neodpověděl/a	-2

22. Co všechno je součástí vybavení Vaší domácnosti? Budu Vám číst jednotlivé možnosti, odpovězte, prosím, u každé z nich ano nebo ne.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	kuchyňská linka	1	0	-2
B	sporák	1	0	-2
C	televize	1	0	-2
D	domácí kino	1	0	-2
E	počítač	1	0	-2
F	telefon	1	0	-2
G	pračka	1	0	-2
H	sušička	1	0	-2
I	myčka	1	0	-2

23. Jak je vybaven Váš byt? Budu Vám číst jednotlivé možnosti, odpovězte, prosím, u každé z nich ano nebo ne.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	tekoucí pitná voda	1	0	-2
B	elektrina	1	0	-2
C	koupelna	1	0	-2
D	splachovací WC	1	0	-2
E	centrální vytápění	1	0	-2

24.a Jak často se osobně setkáváte s příbuznými, kteří s Vámi nežijí ve společné domácnosti?

Vyznačte odpovědi do sloupce A

	A	B	C	D	E
téměř každý den	4	4	4	4	4
jednou nebo dvakrát za týden	3	3	3	3	3
jednou nebo dvakrát za měsíc	2	2	2	2	2
méně než jednou za měsíc	1	1	1	1	1
nikdy	0	0	0	0	0
neodpověděl/a	-2	-2	-2	-2	-2

24.b Jak často si telefonujete s příbuznými, kteří s Vámi nežijí ve společné domácnosti?

Vyznačte odpovědi do sloupce B u otázky 24a.

24.c Jak často se osobně setkáváte s přáteli?

Vyznačte odpovědi do sloupce C u otázky 24a.

24.d Jak často si telefonujete s přáteli?

Vyznačte odpovědi do sloupce D u otázky 24a.

24.e Jak často hovoříte s některým ze svých sousedů?

Vyznačte odpovědi do sloupce E u otázky 24a.

25. Jakým způsobem převážně trávíte svou dovolenou? Trávíte ji doma, na chalupě koupíte si pobyt v České republice či pobyt v zahraničí, nebo trávíte dovolenou jiným způsobem? Vyberte jednu možnost.

Jsem doma.	1
Jsem na své chalupě.	2
Koupím si pobyt v ČR.	3
Koupím si pobyt v zahraničí.	4
Trávím dovolenou jiným způsobem.	5
neodpověděl/a	-2

26. Vyberte jednu variantu z uvedených aktivit, které se nejvíce věnujete ve svém volném čase.

finančně nákladný sport	1
finančně nenákladný sport	2
kulturní aktivity – kino, divadlo, koncerty atd.	3
jiné aktivity	4
neodpověděl/a	-2

27.a Jak často navštěvujete koncerty – myslím vážnou i populární hudbu?

Vyznačte odpovědi do sloupce A

	A	B	C	D	E
každý týden	3	3	3	3	3
jednou nebo dvakrát za měsíc	2	2	2	2	2
několikrát ročně	1	1	1	1	1
vůbec	0	0	0	0	0
neodpověděl/a	-2	-2	-2	-2	-2

27.b Jak často navštěvujete diskotéky a taneční zábavy?

Vyznačte odpovědi do sloupce B u otázky 27a.

27.c Jak často navštěvujete výstavy?

Vyznačte odpovědi do sloupce C u otázky 27a.

27.d Jak často navštěvujete divadelní představení?

Vyznačte odpovědi do sloupce D u otázky 27a.

27.e Jak často navštěvujete sportovní utkání?

Vyznačte odpovědi do sloupce E u otázky 27a.

28. Člověk se může v životě dostat do situace, kdy úmyslně nebo neúmyslně způsobí někomu nějakou újmu. Poté může být proti němu vedeno přestupkové nebo trestní řízení, může se stát, že je za své jednání odsouzen. Stalo se někdy něco takového i Vám?

Tazatel předloží kartu s možnými odpověďmi a respondent řekne číslo odpovědi.

1.	bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem nepodmíněně odsouzen/a	3
2.	bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem podmíněně odsouzena	2
3.	bylo proti mně vedeno přestupkové řízení	1
4.	nic takového se mi nestalo	0
	neodpověděl/a	-2

29. V říjnu letošního roku proběhly volby do obecních zastupitelstev. Zúčastnila jste se těchto voleb?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

30. Dnešní svět je plný různých informací, například o událostech ze světa i z domova, o pracovních příležitostech, o možnostech výhodných nákupů, o společenských akcích, o způsobech, jak hájit svá práva a jak je uplatňovat. Je mnoho způsobů, jak tyto informace získat. Můžete mi říci, kterých možností využíváte Vy osobně?

		ano	ne	neodpověděl/a
A	denní tisk	1	0	-2
B	rozhlas	1	0	-2
C	televize	1	0	-2
D	internet	1	0	-2
E	letáky a plakáty	1	0	-2

31. Nyní Vám postupně přečtu několik výroků. Prosím, odpovězte mi ano nebo ne, zda jste se v posledních 12 měsících zúčastnil těchto činností.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	Podepsal jsem petici.	1	0	-2
B	Zúčastnil jsem se veřejného zasedání obecního zastupitelstva.	1	0	-2
C	Byl jsem jedním z navrhovatelů petice.	1	0	-2
D	Zúčastnil jsem se demonstrace.	1	0	-2
E	Jsem členem politické strany.	1	0	-2

Úkol 3 – opravená verze

Vypracovali:

Andršová Martina, UČO 181755

Kadlec Petr, UČO 16954

Karásková Iva, UČO 182320

Kubešová Pavlína, UČO 182803

Stojaspal Ondřej, UČO 106017

Návrh subjektivních otázek

Domníváme se, že hypotézy:

- Nejčastěji se sociální vyloučení projevuje v dimenzi ekonomické, a to u 90% případů identifikovaných jako osoby sociálně vyloučené.
- U více než 50% osob ohrožených sociálním vyloučením lze sociální vyloučení identifikovat ve více než jedné dimenzi.
- Ve všech dimenzích sociálního vyloučení je větší podíl žen než mužů.
- 50% osob s příjmy pod hranicí životního minima lze považovat za osoby sociálně vyloučené.
- Poživatelé důchodu jsou sociálním vyloučením ohroženi méně než osoby, které důchod nepobírají.

Lze prověřit především prostřednictvím faktografických otázek, které byly předmětem minulého úkolu. Vycházíme z toho, že sociální vyloučení je pro účely této práce chápáno jako stav, tedy faktický stav, který je zjistitelný pomocí pozorování skutečnosti a popsitelný především otázkami faktografického charakteru. Z otázek subjektivních, zaměřených na postoje, pocity a názory, lze k výše uvedeným hypotézám podřadit ještě následující:

1. Můžete nám sdělit, zda jste v minulosti zažil/a nebo zažíváte v současnosti pocity diskriminace v následujících situacích? Odpovězte, prosím, ano – ne u každé položky.

		ano	ne	neví	neodpověděl/a
A	hledání zaměstnání	1	0	-1	-2
B	vstup na kulturní a sportovní akce	1	0	-1	-2
C	jednání s úřady	1	0	-1	-2

2. Jaký si myslíte, že je stav okolí vašeho bydliště?

velmi dobrý	1
dobrá	2
ani dobrá, ani špatná	3
špatná	4
velmi špatná	5
nevím, nedovedu se rozhodnout	-1
neodpověděl/a	-2

3. Pokud byste mohl/a změnit své okolí, jakou změnu byste preferoval/a nejvíce?

okolní příroda	1
infrastruktura	2
vybavení obchody	3
vybavení úřady	4
socio-kulturní zázemí	5
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

Otázky podřazené pod hypotézu 70% osob s příjmy pod hranicí životního minima se cítí být svojí situací deprivováno:

4. Byl/a jste se svou letošní dovolenou spokojen/a?

ano	1
ne	2
nebyl jsem na dovolené	3
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

5. Jaká si myslíte, že bude Vaše dovolená v příštím roce v porovnání s letošní dovolenou?

dovolená příští rok bude kvalitnější	1
dovolená příští rok bude stejná	2
dovolená příští rok bude horší	3
dovolená příští rok nejspíše vůbec nebude	4
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

6. Vyjádřete, prosím, na následující škále, nakolik souhlasíte s výrokem, že je třeba se smířit se svým předurčeným osudem.

Tazatel předloží respondentovi kartu č. ?

Zcela souhlasím.....	zcela nesouhlasím	Nevím								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-1

7. Nyní Vám přečtu několik výroků. Řekněte, prosím, u každého z nich, v jaké míře s ním nesouhlasíte nebo souhlasíte.

Tazatel předloží respondentovi kartu č.??

		nesouhlas.....souhlas						
A	Ve většině ohledů se můj život blíží mému ideálu.	1	2	3	4	5	6	7
B	Moje životní podmínky jsou výborné.	1	2	3	4	5	6	7
C	Jsem spokojený se svým životem.	1	2	3	4	5	6	7
D	Dosud jsem získával/a ty důležité věci, které v životě chci.	1	2	3	4	5	6	7
E	Kdybych svůj život mohl/a prožít ještě jednou, neměnil/a bych na něm skoro nic.	1	2	3	4	5	6	7

(pozn. Jedná se o škálu SWLS na měření spokojenosti)

8. Máte pocit, že se svým způsobem života odlišujete od ostatních lidí ve společnosti?

ano	1
ne	2
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

Otázky podřazené pod hypotézu *Neexistuje kauzální souvislost mezi mírou sociálního vyloučení a vnímáním sociálního vyloučení:*

9. Lidé občas mají problémy dostat se z místa bydliště do práce, k lékaři, na úřady. Jak Vám osobně vyhovuje systém dopravy v místě Vašeho bydliště?

zcela vyhovuje	1
vyhovuje	2
ani vyhovuje, ani nevyhovuje	3
nevyhovuje	4
zcela nevyhovuje	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

10. Co byste změnil/a ve svém životě, kdybyste měl/a více peněz? Vyberte, prosím, jednu možnost.

kupoval/a bych převážně jídlo, a další základní potřeby	1
pořídil/a bych si jiné bydlení	2
koupil/a bych si auto	3
investoval/a bych do lepší dovolené, než jakou obvykle trávím	4
neměnil/a bych nic	5 _____
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

11. Pokud srovnáte nynější finanční situaci Vaší domácnosti se situací před rokem, řekl/a byste, že finanční situace Vaší domácnosti se:

velmi zhoršila	1
zhoršila	2
zůstala stejná	3
zlepšila	4
velmi zlepšila	5
nevím, nedovedu se rozhodnout	-1
neodpověděl/a	-2

12. Domníváte se, že finanční situace Vaší domácnosti se bude během dalšího roku:

velmi zhoršovat	1
zhoršovat	2
nezmění se	3
zlepšovat	4
velmi zlepšovat	5
nevím, nedovedu se rozhodnout	-1
neodpověděl/a	-2

13. Jak jste se spokojen/a s tím, jaké místo na trhu práce zaujímáte – tedy s tím, že jste v současné době zaměstnaný/á, nezaměstnaný/á, v domácnosti a podobně?

Tazatel předloží respondentovi kartu č. ?

zcela nespokojen/a.....plně spokojen/a

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Otázky podřazené pod hypotézu *Osoby ohrožené sociálním vyloučením spatřují svůj největší problém v neexistenci vhodného zaměstnání:*

14. Myslíte si, že máte všechny předpoklady k tomu, abyste našel/našla v případě potřeby uplatnění na trhu práce?

ne, mám vážné obavy.....ano, nemám obavy

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

15. Jak rychle byste dle Vašeho názoru našli nové zaměstnání?

do měsíce	1
do tří měsíců	2
do půl roku	3
do roka	4
myslím, že by to trvalo déle	5
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

16. Zde je několik nejčastějších důvodů, které lidé uvádějí jako příčinu toho, proč mají problémy se získáním zaměstnání. Když se zamyslíte nad svou situací, kterou z příčin byste označil/a jako tu hlavní?

Malá praxe	1
Nevhodná kvalifikace	2
Špatné dopravní spojení	3
Nevyhovující pracovní doba	4
Zdravotní stav	5
Špatné finanční ohodnocení	6
Věk	7
Neví	-1
Neodpověděl/a	-2

17.a. Lidé, kteří se ocitli v situaci, že jejich příjmy jsou nižší než životní minimum, mají celou řadu problémů. Ukáži Vám seznam nejčastěji uváděných problémů. Který problém byste podle Vašeho názoru označil/a za největší?

Tazatel vyznačí odpověď ve sloupci A.

	A	B	C
Nemohu kupovat nové oblečení.	1	1	1
Nemohu si zajít k holiči/kadeřníkovi.	2	2	2
Nemohu si zaplatit léky, které nezbytně potřebuji.	3	3	3
Nemohu najít zaměstnání.	4	4	4
Nemohu si dovolit jet na dovolenou.	5	5	5
Nemohu získat lepší bydlení.	6	6	6
Nemohu si dovolit jezdit autem tak často, jak bych potřeboval/a.	7	7	7
Nemohu si dovolit kupovat svým blízkým takové dárky, jaké bych chtěl/a.	8	8	8
Nemohu si dovolit platit si penzijní pojištění	9	9	9
Nemohu si dovolit mít aspoň 2x v týdnu maso k obědu.	10	10	10
Nemohu se účastnit různých kulturních a společenských akcí v takovém rozsahu, v jakém bych chtěl/a.	11	11	11
Nemohu se stýkat se svými přáteli tak často, jak bych chtěl/a.	12	12	12

17.b. A který problém považujete pro sebe za druhý největší?

Tazatel vyznačí odpověď ve sloupci B.

17.c. A který problém považujete pro sebe za třetí největší?

Tazatel vyznačí odpověď ve sloupci C.

Úkol 4 - dotazník

Vypracovali:

Andršová Martina, UČO 181755

Kadlec Petr, UČO 16954

Karásková Iva, UČO 182320

Kubešová Pavlína, UČO 182803

Stojaspal Ondřej, UČO 106017

(Pozn. Zatím se nám podařilo zredukovat počet proměnných na 60, další redukcí zamýšlíme provést v průběhu pilotáže.)

Sociální vyloučení uživatelů dávky z důvodu sociální potřeby

Dobrý den,

chtěli bychom Vás požádat o spolupráci při výzkumu sociální situace obyvatel České republiky. Tato spolupráce by spočívala ve vyplnění krátkého dotazníku. Tento výzkum je zcela anonymní a veškeré informace plynoucí z něj plynoucí jsou důvěrné – nebudou poskytnuty třetí straně a budou sloužit pouze pro zadavatele výzkumu, jímž je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Výsledky výzkumu budou zveřejněny formou tiskové zprávy na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí v průběhu měsíce dubna 2007.

Můžete nám věnovat několik minut na toto vyplnění?

Odpovědi respondenta vyznačujte zakroužkováním.

1. Co byste změnil/a ve svém životě, kdybyste měl/a více peněz? Vyberte prosím jednu možnost.

Předložte respondentovi kartu č. 1.

kupoval/a bych převážně jídlo a další základní potřeby	1
pořídil/a bych si jiné bydlení	2
koupil/a bych si auto	3
investoval/a bych do lepší dovolené, než jakou obvykle trávím	4
neměnil/a bych nic	5
jiná možnost	6
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

2. Vyberte jednu variantu z uvedených aktivit, které se nejvíce věnujete ve svém volném čase.

finančně nákladný sport	1
finančně nenákladný sport	2
kulturní aktivity – kino, divadlo, koncerty atd.	3
jiné aktivity	4
neodpověděl/a	-2

3.a Jak často se osobně setkáváte s příbuznými či přáteli, kteří s Vámi nežijí ve společné domácnosti?

Předložte respondentovi kartu č. 2

Vyznačte odpovědi do sloupce A

3.b Jak často hovoříte s některým ze svých sousedů?

Vyznačte odpovědi do sloupce B.

	A	B
téměř každý den	4	4
jednou nebo dvakrát za týden	3	3
jednou nebo dvakrát za měsíc	2	2
méně než jednou za měsíc	1	1
nikdy	0	0
neodpověděl/a	-2	-2

Ted' Vám položím několik otázek souvisejících s Vaším bydlením.

4. Můžete mi, prosím, říci, na jakém základě užíváte byt nebo domek, ve kterém žijete?

byt nebo domek v osobním vlastnictví	1
družstevní byt	2
nájemní smlouva na státní nebo obecní byt	3
smlouva o podnájmu	4
smlouva o pronájmu	5
jiný důvod	6
neodpověděl/a	-2

5. V jakém typu zástavby se nachází Váš byt?

historický střed města	1
vnitřní zástavba činžovních domů	2
panelové sídliště	3
městská zástavba rodinných domů	4
venkovské osídlení	5
ostatní typy zástavby	6
neodpověděl/a	-2

6. Jaký je počet místností Vámi užívaného bytu?

1+1 a menší	1
2+1	2
3+1	3
4+1	4
5+1 a větší	5
neodpověděl/a	-2

7. Kolik osob včetně Vás žije ve Vaší domácnosti?

Zapište odpověď:

neodpověděl/a -2

8. Postupně Vám budu číst některé věci, kterými může být vybaven byt. Odpovězte u každé z nich ano – ne, zda i Váš byt takové vybavení má.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	tekoucí pitná voda	1	0	-2
B	elektrina	1	0	-2
C	koupelna	1	0	-2
D	splachovací WC	1	0	-2
E	centrální vytápění	1	0	-2

9. A teď se Vás zeptám na vybavení Vaší domácnosti. Opět Vám budu číst různé věci, kterými může být domácnost vybavena. Odpovězte u každé z nich ano – ne, zda je takovou věcí vybavena i Vaše domácnost.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	sporák	1	0	-2
B	televize	1	0	-2
C	telefon	1	0	-2
D	pračka	1	0	-2

10. Pokud byste mohl/a změnit bezprostřední okolí svého bydliště, jakou změnu byste preferoval/a nejvíce?

okolní příroda	1
lepší infrastruktura	2
lepší vybavení obchody	3
lepší vybavení úřady	4
lepší socio-kulturní zázemí	5
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

11.a. Lidé, kteří se ocitli v situaci, že jejich příjmy jsou nižší než životní minimum, mají celou řadu problémů. Ukáži Vám seznam nejčastěji uváděných problémů. Který problém byste ve Vašem případě označil/a za největší?

Předložte respondentovi kartu č. 3.

Vyznačte odpověď ve sloupci A.

11.b. A který problém považujete pro sebe za druhý největší?

Vyznačte odpověď ve sloupci B.

11.c. A který problém považujete pro sebe za třetí největší?

Vyznačte odpověď ve sloupci C.

		A	B	C
A	Nemohu kupovat nové oblečení.	1	1	1
B	Nemohu si zajít k holiči/kadeřníkovi.	2	2	2
C	Nemohu si zaplatit léky, které nezbytně potřebuji.	3	3	3
D	Nemohu najít zaměstnání.	4	4	4
E	Nemohu si dovolit jet na dovolenou.	5	5	5
F	Nemohu získat lepší bydlení.	6	6	6
G	Nemohu si dovolit jezdit autem tak často, jak bych potřeboval/a.	7	7	7
H	Nemohu si dovolit kupovat svým blízkým takové dárky, jaké bych chtěl/a.	8	8	8
I	Nemohu si dovolit platit si penzijní pojištění.	9	9	9
J	Nemohu si dovolit mít aspoň 2x v týdnu maso k obědu.	10	10	10
K	Nemohu se účastnit různých kulturních a společenských akcí v takovém rozsahu, v jakém bych chtěl/a.	11	11	11
L	Nemohu se stýkat se svými přáteli tak často, jak bych chtěl/a.	12	12	12

Ted' přejdeme k části, která je věnována Vašemu postavení na trhu práce.

12.a. Jaké je Vaše současné ekonomické postavení?

zaměstnanec na plný úvazek	1	<i>jdi na otázku 13</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, 1/2 a vyšší	2	<i>jdi na otázku 13</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, nižší než 1/2	3	<i>jdi na otázku 13</i>
soukromník, podnikatel	4	<i>jdi na otázku 13</i>
svobodné povolání	5	<i>jdi na otázku 13</i>
pomáhající člen rodiny	6	<i>jdi na otázku 13</i>
nezaměstnaný	7	<i>jdi na otázku 12b</i>
student, učeň	8	<i>jdi na otázku 13</i>
důchodce pracující	9	<i>jdi na otázku 13</i>
důchodce invalidní	10	<i>jdi na otázku 13</i>
důchodce starobní	11	<i>jdi na otázku 13</i>
trvale v domácnosti	12	<i>jdi na otázku 13</i>
na mateřské dovolené, rodičovský příspěvek	13	<i>jdi na otázku 13</i>
žádná z uvedených možností	14	<i>jdi na otázku 13</i>
neví	-1	<i>jdi na otázku 13</i>
neodpověděl/a	-2	<i>jdi na otázku 13</i>

12.b. Kolik měsíců jste v současné době evidován/a jako uchazeč/ka o zaměstnání na úřadu práce?

Zapište odpověď: měsíců

12.c. Byl/a jste v době před touto Vaší evidencí na úřadu práce již někdy jako uchazeč/ka o zaměstnání evidován/a?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

13. Jak jste se spokojen/a s tím, jaké místo na trhu práce zaujímáte – tedy s tím, že jste v současné době zaměstnaný/á, nezaměstnaný/á, v domácnosti a podobně?

Předložte respondentovi kartu č. 4.

zcela nespokojen/a.....plně spokojen/a

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

14. Myslíte si, že máte všechny předpoklady k tomu, abyste našel/našla v případě potřeby uplatnění na trhu práce?

Předložte respondentovi kartu č. 5.

ne, mám vážné obavy.....ano, nemám obavy

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

15. Domníváte se, že finanční situace Vaší domácnosti se bude během dalšího roku:

velmi zhoršovat	1
zhoršovat	2
nezmění se	3
zlepšovat	4
velmi zlepšovat	5
nevím, nedovedu se rozhodnout	-1
neodpověděl/a	-2

16. Kolik máte nezaopatřených dětí, tedy dětí, kterým ještě nebylo 15 let, a děti starších 15 let, které studují?

Zapište odpověď:

Pokud respondent odpoví, že nemá děti, jděte na otázku 18.

17. Existuje celá řada situací, kdy rodina nemá možnost sama se postarat o děti. V době, než se rodina může zase začít sama o své děti starat, jsou pak děti umístěné v různých zařízeních péče o děti nebo v náhradní rodinné péči. Máte nebo měl/a jste děti, které z různých důvodů žijí v sociálním zařízení nebo náhradní péči?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

18. Člověk se může v životě dostat do situace, kdy úmyslně nebo neúmyslně způsobí někomu nějakou újmu. Poté může být proti němu vedeno přestupkové nebo trestní řízení, může se stát, že je za své jednání odsouzen. Stalo se někdy něco takového i Vám? Zde je seznam možných odpovědí, řekněte mi, prosím číslo Vaší odpovědi.

Předložte respondentovi kartu č. 6.

1.	bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem nepodmíněně odsouzen/a	3
2.	bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem podmíněně odsouzen/a	2
3.	bylo proti mně vedeno přestupkové řízení	1
4.	nic takového se mi nestalo	0
	neodpověděl/a	-2

19. Můžete nám sdělit, zda jste v minulosti zažil/a nebo zažíváte v současnosti pocity diskriminace v následujících situacích? Odpovězte, prosím, ano – ne u každé položky.

		ano	ne	neví	neodpověděl/a
A	hledání zaměstnání	1	0	-1	-2
B	vstup na kulturní a sportovní akce	1	0	-1	-2
C	jednání s úřady	1	0	-1	-2

20. Máte pocit, že se svým způsobem života odlišujete od ostatních lidí ve společnosti?

	ano	1
	ne	2
	nevím	-1
	neodpověděl/a	-2

21. Nyní Vám přečtu několik výroků. Řekněte, prosím, u každého z nich podle této stupnice, v jaké míře s ním nesouhlasíte nebo souhlasíte. Číslo 4 označuje neutrální odpověď.

Předložte respondentovi kartu č.6

		nesouhlas.....souhlas						
A	Ve většině ohledů se můj život blíží mému ideálu.	1	2	3	4	5	6	7
B	Moje životní podmínky jsou výborné.	1	2	3	4	5	6	7
C	Jsem spokojený se svým životem.	1	2	3	4	5	6	7
D	Dosud jsem získával/a ty důležité věci, které v životě chci.	1	2	3	4	5	6	7
E	Kdybych svůj život mohl/a prožít ještě jednou, neměnil/a bych na něm skoro nic.	1	2	3	4	5	6	7

22. Nyní Vám postupně přečtu několik výroků. Prosím, odpovězte mi ano nebo ne, zda jste se v posledních 12 měsících zúčastnil/a těchto činností.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	Podepsal/a jsem petici.	1	0	-2
B	Zúčastnil/a jsem se veřejného zasedání obecního zastupitelstva.	1	0	-2
C	Zúčastnil/a jsem se demonstrace.	1	0	-2
D	Jsem členem politické strany.	1	0	-2

23. V říjnu letošního roku proběhly volby do obecních zastupitelstev. Zúčastnil/a jste se těchto voleb?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

24. Dnešní svět je plný různých informací, například o událostech ze světa i z domova, o pracovních příležitostech, o možnostech výhodných nákupů, o společenských akcích, o způsobech, jak hájit svá práva a jak je uplatňovat. Je mnoho způsobů, jak tyto informace získat. Můžete mi říci, kterých možností využíváte Vy osobně? Odpovězte, prosím ano – ne.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	denní tisk	1	0	-2
B	rozhlas	1	0	-2
C	televize	1	0	-2
D	internet	1	0	-2
E	letáky a plakáty	1	0	-2

Následujících několik otázek bude zaměřeno na Vaši ekonomickou situaci.

25.a. Lidé mohou mít různé druhy příjmů. Jsou to například: mzda, dávky důchodového pojištění, nemocenské dávky, dávky sociální, někdo může zároveň pobírat více typů příjmů. Můžete mi prosím říci, které z následujících typů příjmů jste v minulém měsíci obdržel/a?

Vyznačte odpovědi do sloupce A

25.b Když Vám nyní budu číst jednotlivé typy příjmů, které jste uvedl/a, zkuste mi říci výši Vašeho čistého příjmu za minulý měsíc, částku stačí zaokrouhlit na stokoruny.

Čtete postupně typy příjmu označené ve sloupci A, odpovědi zaznamenávejte do sloupce B.

	A	B
mzda, plat	1	
příjem ze samostatné výdělečné činnosti	2	
podpora v nezaměstnanosti	3	
dávky nemocenského pojištění	4	
dávky důchodového pojištění	5	
sociální dávky	6	
výživné	7	
stipendium	8	
příjem z příležitostné brigádnické činnosti	9	
příjem z pronájmu	10	
jiný typ příjmu	11	
neví	-1	
neodpověděl/a	-2	

25.c Jaký byl přibližně průměrný čistý příjem Vaší domácnosti za poslední tři měsíce?

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 – 20 000 Kč	5
20 001 - 25 000 Kč	6
25 001 a více Kč	7
neví	-1
neodpověděl/a	-2

26. Jaké jsou Vaše běžné náklady na domácnost? Tím máme na mysli, jaké jsou Vaše měsíční výdaje za nájem, inkaso, stravu.

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 a více Kč	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

Na závěr mi dovolu,te, abych Vám položil/a několik otázek týkajících se Vašich osobních údajů.

27. Vyznačte pohlaví respondenta.

muž	1
žena	2

28. Můžete mi prosím říci, ve kterém roce jste se narodil/a?

Zapište odpověď:

29. Jaký je Váš rodinný stav?

ženatý/vdaná	1	<i>jdi na otázku č. 31</i>
svobodný/á	2	
rozvedený/á	3	
vdovec/vdova	4	
neodpověděl/a	-2	

30. Jste samoživitel/ka, který/á pečuje o dítě/děti?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

31. Jste držitelem/držitelkou průkazu ZTP nebo ZTP/P?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

32. Jakého nejvyššího vzdělání jste dosáhl/a?

bez vzdělání	1
nedokončené základní	2
dokončené základní	3
základní vzdělání a vyučen/a	4
učňovská škola s maturitou	5
středoškolské vzdělání bez maturity	6
středoškolské vzdělání s maturitou	7
vyšší odborné zakončené absolutoriem	8
vysokoškolské vzdělání s bakalářským diplomem	9
vysokoškolské vzdělání s magisterským diplomem	10
Neodpověděl/a	-2

33. K jaké národnosti se hlásíte?

arménská	1
bulharská	2
česká	3
maďarská	4
německá	5
polská	6
romská	7
rumunská	8
ruská	9
slovenská	10
ukrajinská	11
vietnamská	12
jiná národnost	13
neodpověděl/a	-2

34. Jak velká je obec, ve které žijete?

do 1 000 obyvatel	1
1 001 – 3 000	2
3 001 – 10 000	3
10 001 – 20 000	4
20 001 – 50 000	5
50 001 – 100 000	6
100 001 – 500 000	7
500 001 a více obyvatel	8
neví	-1
neodpověděl/a	-2

35. Zapište kraj.

Hlavní město Praha	1
Středočeský	2
Liberecký	3
Ústecký	4
Karlovarský	5
Plzeňský	6
Jihočeský	7
Pardubický	8
Královéhradecký	9
Vysočina	10
Jihomoravský	11
Zlínský	12
Olomoucký	13
Moravskoslezský	14

Děkujeme Vám za Váš čas a za Vaši ochotu.

Karta č. 1

kupoval/a bych převážně jídlo a další základní potřeby

pořídil/a bych si jiné bydlení

koupil/a bych si auto

investoval/a bych do lepší dovolené, než jakou obvykle trávím

neměnil/a bych nic

jiná možnost

Karta č. 2

téměř každý den

jednou nebo dvakrát za týden

jednou nebo dvakrát za měsíc

méně než jednou za měsíc

nikdy

Karta č. 3

Nemohu kupovat nové oblečení.
Nemohu si zajít k holiči/kadeřníkovi.
Nemohu si zaplatit léky, které nezbytně potřebuji.
Nemohu najít zaměstnání.
Nemohu si dovolit jet na dovolenou.
Nemohu získat lepší bydlení.
Nemohu si dovolit jezdit autem tak často, jak bych potřeboval/a.
Nemohu si dovolit kupovat svým blízkým takové dárky, jaké bych chtěl/a.
Nemohu si dovolit platit si penzijní pojištění.
Nemohu si dovolit mít aspoň 2x v týdnu maso k obědu.
Nemohu se účastnit různých kulturních a společenských akcí v takovém rozsahu, v jakém bych chtěl/a.
Nemohu se stýkat se svými přáteli tak často, jak bych chtěl/a.

Karta č. 4

zcela nespokojen.....plně spokojen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Karta č. 5

ne, mám vážné obavy.....ano, nemám obavy

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Karta č. 6

Řekněte pouze číslo odpovědi.

1. bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem nepodmíněně odsouzen/a
2. bylo proti mně vedeno trestní řízení a byl/a jsem podmíněně odsouzena
3. bylo proti mně vedeno přestupkové řízení
4. nic takového se mi nestalo

Karta č. 7

nesouhlas.....souhlas

1

2

3

4

5

6

7

Úkol 5

Vypracovali:

Andršová Martina, UČO 181755

Kadlec Petr, UČO 16954

Karásková Iva, UČO 182320

Kubešová Pavlína, UČO 182803

Stojaspal Ondřej, UČO 106017

Všechno co jste psali ohledne otázek a pilotáže je to dostačující.

Výsledky pilotáže

Pilotáž proběhla ve dvou kolech. První kolo proběhlo v termínu od 9.12. do 12.12.2006. Dotazováno bylo celkem deset respondentů, kteří byli požádáni, aby se vyjádřili k pokládaným otázkám a pomohli odstranit případné nedostatky. V době od 13.12. do 15.12. proběhlo vyhodnocení výsledků prvního kola pilotáže a byly provedeny některé změny. Byly vypuštěny otázky č. 17 a 18, důvodem bylo zjištění, že na tyto otázky by respondenti měli tendenci odpovídat nepravdivě anebo vůbec. Vzhledem k tomu, že otázky měly zjistit případné zařazení respondenta do rizikové skupiny ohrožené sociálním vyloučením, a vzhledem k tomu, že možnost ohrožení sociálním vyloučením zjišťují i jiné otázky, rozhodl se tým tyto proměnné vyřadit. Po úvaze bylo rozhodnuto vypustit i původní otázky číslo 1, 2, 5, 9, 10, 14 a 31. Tyto otázky se ukázaly svým obsahem vzhledem k hypotézám jako nadbytečné. Redukcí počtu otázek se nám podařilo získat sadu padesáti proměnných, což je maximální počet proměnných, které zadavatel akceptuje. Za další významnější změnu považujeme prodloužení kvazi-kardinální škály u otázky číslo 13 z desetibodové na jedenáctibodovou tak, aby existovala možnost neutrální střední hodnoty. U některých otázek došlo k přeformulování otázky, jinde k nahrazení některé z položek položkou vhodnější. Bylo znovu přehodnoceno pořadí otázek. Takto upravený dotazník byl testován v průběhu druhého kola pilotáže.

Druhé kolo dotazování se uskutečnilo v termínu od 16.12. do 19.12.2006. Dotazováno bylo deset respondentů, kterým nebylo známo, že dotazník je ještě stále v úpravě. V době od 20.12. do 22.12.2006 proběhlo vyhodnocení výsledků druhého kola pilotáže a byly provedeny konečné změny. Sledováno bylo jednak to, zda otázky byly čteny bez chyb a ve správném pořadí a jednak reakce respondentů. Všechny otázky byly čteny ve správném pořadí. Při čtení textu docházelo k drobným chybám, které neměly vliv na význam otázky. Nejproblematičtější v tomto směru byla otázka č. 1 „Lidé, kteří se ocitli v situaci, že jejich příjmy jsou nižší než životní minimum, mají celou řadu problémů. Ukáži Vám seznam nejčastěji uváděných problémů. Který problém byste ve Vašem případě označil/a za největší?“ a otázka č. 8 „Nyní Vám přečtu několik výroků. Řekněte, prosím, u každého z nich podle této stupnice, v jaké míře s ním souhlasíte nebo nesouhlasíte.“ Tyto otázky se jevily jako problematické i pro respondenty, ve třech případech bylo nutno otázky opakovat, čtyřikrát žádali respondenti vysvětlení. Proto byly tyto otázky reformulovány. Respondentům dále dělalo potíže odpovídat na otázky 16c a 17 (opět byly sledovány potíže s pochopením), proto i u nich byla změněna formulace otázky. Protože se jedná o otázky týkající se výše příjmu, rozhodli jsme se navíc pro použití karty s variantami odpovědí, abychom respondentům usnadnili vybavit si správnou odpověď. Dále jsme se rozhodli pro drobné korekce, u otázek č. 1, 5a a 5b bylo doplněno, že respondent má za úkol vybrat jednu z nabízených variant, u otázek 6 a 7 byla doplněna varianta „neví“ a u otázky 19 varianta „neodpověděl/a“.

Otázky byly ponechány ve stejném pořadí, v jakém vstupovaly do druhého kola pilotáže. Nebyly zaznamenány potíže s orientací v dotazníku ani s používáním karet. Délka rozhovoru

s respondentem se pohybovala v rozmezí 11 až 35 minut, průměrná délka rozhovoru pak byla 21 minut. Vzhledem k tomu, že respondenti budou kontaktováni přímo v čekárnách odborů sociálních věcí příslušných městských úřadů a nebude potřeba vyhledávat je v místech jejich bydliště, jeví se nám jako reálné, že jeden tazatel může uskutečnit během jedné hodiny dva rozhovory. Kritériem pro výběr tazatele bude ochota zúčastnit se a po tazatelích bude vyžadována genderová diferenciacie dotazovaných.

Sociální vyloučení poživatelů dávky z důvodu sociální potřeby

Dobrý den,

chtěli bychom Vás požádat o spolupráci při výzkumu sociální situace obyvatel České republiky. Tato spolupráce by spočívala ve vyplnění dotazníku. Ujišťujeme Vás, že tento výzkum je zcela anonymní a veškeré informace plynoucí z něj jsou důvěrné – nebudou poskytnuty třetí straně a budou sloužit pouze pro zadavatele výzkumu, jímž je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Výsledky výzkumu budou zveřejněny formou tiskové zprávy na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí v průběhu měsíce dubna 2007. Pokud byste měl/a zájem o podrobnější informace jak o průběhu výzkumu, tak o závěrech, můžete se obrátit na členku výzkumného týmu, která má na starosti komunikaci s veřejností, paní Andršovou, telefon 777 888 999.

Můžete nám věnovat několik minut na vyplnění?

Odpovědi respondenta vyznačujte zakroužkováním.

1.a Lidé s nižšími příjmy, mají celou řadu problémů, zde je seznam těch nejčastěji uváděných.

Vyberte jeden problém, který byste pro Vás označil/a za největší.

Předložte respondentovi kartu č. 1.

Vyznačte odpověď ve sloupci A.

1.b A který problém považujete pro sebe za druhý největší?

Vyznačte odpověď ve sloupci B.

1.c A který problém považujete pro sebe za třetí největší?

Vyznačte odpověď ve sloupci C.

	A	B	C
Nemohu kupovat nové oblečení.	1	1	1
Nemohu si zaplatit léky, které nezbytně potřebuji.	2	2	2
Nemohu najít zaměstnání.	3	3	3
Nemohu si dovolit jet na dovolenou.	4	4	4
Nemohu získat lepší bydlení.	5	5	5
Nemohu si dovolit jezdit autem tak často, jak bych potřeboval/a.	6	6	6
Nemohu si dovolit kupovat svým blízkým takové dárky, jaké bych chtěl/a.	7	7	7
Nemohu si dovolit platit si penzijní pojištění.	8	8	8
Nemohu si dovolit mít aspoň 2x v týdnu maso k obědu.	9	9	9
Nemohu se účastnit různých kulturních a společenských akcí v takovém rozsahu, v jakém bych chtěl/a.	10	10	10
Nemohu se stýkat se svými přáteli tak často, jak bych chtěl/a.	11	11	11

2. Které z těchto způsobů získávání informací používáte? Odpovězte, prosím ano – ne u každé položky.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	denní tisk	1	0	-2
B	rozhlas	1	0	-2
C	televize	1	0	-2
D	internet	1	0	-2
E	letáky a plakáty	1	0	-2

3. Můžete nám sdělit, zda jste v minulosti zažil/a nebo zažíváte v současnosti pocity diskriminace v následujících situacích? Odpovězte, prosím, ano – ne u každé položky.

		ano	ne	neví	neodpověděl/a
A	hledání zaměstnání	1	0	-1	-2
B	vstup na kulturní a sportovní akce	1	0	-1	-2
C	jednání s úřady	1	0	-1	-2

4. Máte pocit, že se svým způsobem života odlišujete od ostatních lidí ve společnosti?

ano	1
ne	2
nevím	-1
neodpověděl/a	-2

5.a Jak často se osobně setkáváte s příbuznými, kteří s Vámi nežijí ve společné domácnosti? Vyberte jednu z možností.

Předložte respondentovi kartu č. 2.

Vyznačte odpovědi do sloupce A

5.b Jak často se stýkáte se svými přáteli?

Vyznačte odpovědi do sloupce B.

	A	B
každý den nebo téměř každý den	4	4
jednou nebo dvakrát za týden	3	3
jednou nebo dvakrát za měsíc	2	2
méně než jednou za měsíc	1	1
nikdy	0	0
neodpověděl/a	-2	-2

6. Prosím, odpovězte mi ano nebo ne, zda jste se v posledních 12 měsících zúčastnil/a těchto činností.

		ano	ne	neví	neodpověděl/a
A	Podepsal/a jsem petici.	1	0	-1	-2
B	Zúčastnil/a jsem se veřejného zasedání obecního zastupitelstva.	1	0	-1	-2
C	Zúčastnil/a jsem se demonstrace.	1	0	-1	-2
D	Jsem členem politické strany.	1	0	-1	-2

7. V říjnu 2006 proběhly volby do obecních zastupitelstev. Zúčastnil/a jste se těchto voleb?

ano	1
ne	2
neví	-1
neodpověděl/a	-2

8. Nyní Vám postupně přečtu několik výroků. Řekněte, prosím, v jaké míře s nimi souhlasíte nebo nesouhlasíte, použijte přitom tuto stupnici.

Předložte respondentovi kartu č.3

		nesouhlas.....souhlas						
A	Ve většině ohledů se můj život blíží mému ideálu.	1	2	3	4	5	6	7
B	Moje životní podmínky jsou výborné.	1	2	3	4	5	6	7
C	Jsem spokojený se svým životem.	1	2	3	4	5	6	7
D	Dosud jsem získával/a ty důležité věci, které v životě chci.	1	2	3	4	5	6	7
E	Kdybych svůj život mohl/a prožít ještě jednou, neměnil/a bych na něm skoro nic.	1	2	3	4	5	6	7

Teď Vám položím několik otázek souvisejících s Vaším bydlením.

9. Můžete mi, prosím, říci, na jakém právním základě užíváte byt nebo domek, ve kterém žijete?

byt nebo domek v osobním vlastnictví	1
družstevní byt	2
nájemní smlouva na státní nebo obecní byt	3
smlouva o podnájmu nebo pronájmu	4
jiný důvod	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

10. Jak velký byt obýváte?

1+1 a menší	1
2+1	2
3+1	3
4+1	4
5+1 a větší	5
neodpověděl/a	-2

11. Kolik osob včetně Vás žije ve Vaší domácnosti?

Zapište odpověď:

neodpověděl/a -2

12. Postupně Vám budu číst některé věci, kterými může být vybaven byt. Odpovězte u každé z nich ano – ne, zda i Váš byt takové vybavení má.

		ano	ne	neodpověděl/a
A	tekoucí pitná voda	1	0	-2
B	elektřina	1	0	-2
C	koupelna	1	0	-2
D	splachovací WC	1	0	-2
E	ústřední topení	1	0	-2

Následující část je věnována Vašemu postavení na trhu práce.

13.a Jaké je Vaše současné ekonomické postavení?

zaměstnanec na plný úvazek	1	<i>jdi na otázku 14</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, 1/2 a vyšší	2	<i>jdi na otázku 14</i>
zaměstnanec na částečný úvazek, nižší než 1/2	3	<i>jdi na otázku 14</i>
soukromník, podnikatel	4	<i>jdi na otázku 14</i>
svobodné povolání	5	<i>jdi na otázku 14</i>
pomáhající člen rodiny	6	<i>jdi na otázku 14</i>
nezaměstnaný	7	<i>jdi na otázku 13b</i>
student, učeň	8	<i>jdi na otázku 14</i>
důchodce pracující	9	<i>jdi na otázku 14</i>
důchodce invalidní	10	<i>jdi na otázku 14</i>
důchodce starobní	11	<i>jdi na otázku 14</i>
v domácnosti	12	<i>jdi na otázku 14</i>
na mateřské dovolené, rodičovský příspěvek	13	<i>jdi na otázku 14</i>
žádná z uvedených možností	14	<i>jdi na otázku 14</i>
neví	-1	<i>jdi na otázku 14</i>
neodpověděl/a	-2	<i>jdi na otázku 14</i>

13.b. Kolik měsíců jste v současné době evidován/a jako uchazeč/ka o zaměstnání na úřadu práce?

Zapište odpověď: měsíců

13.c. Byl/a jste v době před současnou Vaší evidencí na úřadu práce již někdy jako uchazeč/ka o zaměstnání evidován/a?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

14. Jak jste spokojen/a s tím, jaké místo na trhu práce zaujímáte – tedy s tím, že jste v současné době zaměstnaný/á, nezaměstnaný/á, v domácnosti a podobně? Řekněte číslo, kam byste sám/sama sebe umístil/a na této stupnici.

Předložte respondentovi kartu č. 4.

zcela nespokojen/a.....plně spokojen/a

0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

15. Domníváte se, že finanční situace Vaší domácnosti se bude během dalšího roku:

velmi zhoršovat	1
zhoršovat	2
nezmění se	3
zlepšovat	4
velmi zlepšovat	5
neví	-1
neodpověděl/a	-2

Následujících několik otázek bude zaměřeno na Vaši ekonomickou situaci.

16.a Lidé mohou mít různé druhy příjmů. Můžete mi prosím říci, které z následujících typů příjmů jste v minulém měsíci obdržel/a?

Vyznačte odpovědi do sloupce A

16.b Když Vám nyní budu číst jednotlivé typy příjmů, které jste uvedl/a, zkuste mi říci výši Vašeho čistého příjmu za minulý měsíc, částku stačí zaokrouhlit na stokoruny.

Čtěte postupně typy příjmu označené ve sloupci A, odpovědi zaznamenávejte do sloupce B.

	A	B
mzda, plat	1	
příjem ze samostatné výdělečné činnosti	2	
podpora v nezaměstnanosti	3	
dávky nemocenského pojištění	4	
dávky důchodového pojištění	5	
sociální dávky	6	
výživné	7	
stipendium	8	
příjem z příležitostné brigádnické činnosti	9	
příjem z pronájmu	10	
jiný typ příjmu	11	
neví	-1	
neodpověděl/a	-2	

16.c Jaký byl přibližně průměrný čistý příjem Vaší domácnosti v posledních třech měsících? Zařadte se, prosím, do jedné z kategorií.

Předložte respondentovi kartu č. 5.

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 – 20 000 Kč	5
20 001 – 25 000 Kč	6
25 001 – 30 000 Kč	7
30 001 – 35 000 Kč	8
35 001 Kč – 40 000 Kč	9
více než 40 001 Kč	10
neví	-1
neodpověděl/a	-2

17. Jaké jsou Vaše běžné náklady na domácnost? Běžnými náklady rozumíme výdaje za bydlení, stravu, čisticí a hygienické prostředky.

Předložte respondentovi kartu č. 5.

do 4 000 Kč	1
4 001 – 7 000 Kč	2
7 001 – 10 000 Kč	3
10 001 – 15 000 Kč	4
15 001 – 20 000 Kč	5
20 001 – 25 000 Kč	6
25 001 – 30 000 Kč	7
30 001 – 35 000 Kč	8
35 001 Kč – 40 000 Kč	9
více než 40 001 Kč	10
neví	-1
neodpověděl/a	-2

Na závěr mi dovolu,te, abych Vám položil/a několik otázek týkajících se Vašich osobních údajů.

18. Vyznačte pohlaví respondenta.

muž	1
žena	2

19. Můžete mi prosím říci, ve kterém roce jste se narodil/a?

Zapište odpověď:

neodpověděl/a -2

20. Jaký je Váš rodinný stav?

ženatý/vdaná	1	<i>jdi na otázku č. 22</i>
svobodný/á	2	
rozvedený/á	3	
vdovec/vdova	4	
neodpověděl/a	-2	

21. Žijete ve společné domácnosti s druhem/družkou?

ano	1
ne	2
neodpověděl/a	-2

22. Kolik máte celkem nezaopatřených dětí, tedy dětí, kterým ještě nebylo 15 let, a děti starších 15 let, které studují?

Zapište odpověď:

23. Jakého nejvyššího vzdělání jste dosáhl/a?

bez vzdělání	1
nedokončené základní	2
dokončené základní	3
základní vzdělání a vyučen/a	4
učňovská škola s maturitou	5
středoškolské vzdělání bez maturity	6
středoškolské vzdělání s maturitou	7
vyšší odborné zakončené absolutoriem	8
vysokoškolské vzdělání s bakalářským diplomem	9
vysokoškolské vzdělání s magisterským diplomem nebo vyšší	10
Neodpověděl/a	-2

24. K jaké národnosti se hlásíte?

arménská	1
bulharská	2
česká	3
maďarská	4
německá	5
polská	6
romská	7
rumunská	8
ruská	9
slovenská	10
ukrajinská	11
vietnamská	12
jiná národnost	13
neodpověděl/a	-2

25. Jak velká je obec, ve které žijete?

do 1 000 obyvatel	1
1 001 – 3 000	2
3 001 – 10 000	3
10 001 – 20 000	4
20 001 – 50 000	5
50 001 – 100 000	6
100 001 – 500 000	7
500 001 a více obyvatel	8
neví	-1
neodpověděl/a	-2

26. Zapište kraj.

Hlavní město Praha	1
Středočeský	2
Liberecký	3
Ústecký	4
Karlovarský	5
Plzeňský	6
Jihočeský	7
Pardubický	8
Královéhradecký	9
Vysočina	10
Jihomoravský	11
Zlínský	12
Olomoucký	13
Moravskoslezský	14

Děkujeme Vám za Váš čas a za Vaši ochotu.

Karta č. 1

Nemohu sobě a dětem kupovat nové oblečení.
Nemohu si zaplatit léky, které nezbytně potřebuji.
Nemohu najít zaměstnání.
Nemohu si dovolit jet na dovolenou.
Nemohu získat lepší bydlení.
Nemohu si dovolit jezdit autem tak často, jak bych potřeboval/a.
Nemohu si dovolit kupovat svým blízkým takové dárky, jaké bych chtěl/a.
Nemohu si dovolit platit si penzijní, úrazové či životní pojištění.
Nemohu si dovolit mít aspoň 2x v týdnu maso k obědu.
Nemohu se účastnit různých kulturních a společenských akcí v takovém rozsahu, v jakém bych chtěl/a.
Nemohu se stýkat se svými přáteli tak často, jak bych chtěl/a.

Karta č. 2

téměř každý den

jednou nebo dvakrát za týden

jednou nebo dvakrát za měsíc

méně než jednou za měsíc

nikdy

Karta č. 3

nesouhlas.....souhlas

1

2

3

4

5

6

7

Karta č. 4

zcela nespokojen.....plně spokojen

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Karta č. 5

do 4 000 Kč

4 001 – 7 000 Kč

7 001 – 10 000 Kč

10 001 – 15 000 Kč

15 001 – 20 000 Kč

20 001 – 25 000 Kč

25 001 – 30 000 Kč

30 001 – 35 000 Kč

35 001 Kč – 40 000 Kč

více než 40 001 Kč